

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
ÚSTAV TEORIE A PRAXE OŠETŘOVATELSTVÍ
140 59 Praha 4 – Krč, Vídeňská 800

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce **Vliv sportovní aktivity na riziko vzniku syndromu vyhoření u sester pracujících na odděleních intenzivní péče**

Název diplomové práce v anglickém jazyce

Effect of sporting activity on the risk of burnout in nurses
working in intensive care

Autor práce **Bc. Zdeňka Fialová**

Název studijního oboru **Ošetrovatelská péče v anesteziologii, resuscitaci a intenzivní péči**

Forma studia **prezenční**

Vedoucí práce Jana Heczková pracoviště ÚTPO 1.LF UK

Oponent práce Alice Strnadová pracoviště Thomayerova nemocnice

Akademický rok **2014/2015**

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	4
<p>Abstrakt (slovní hodnocení) Abstrakt i klíčová slova odpovídají obsahu práce, nemám zásadních námitek.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	18
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení) Literatura byla zvolena vhodně, autorka pracovala celkem s 66 informačními zdroji, z nichž 20 tvoří zahraniční. Zdroje jsou citovány dle platné citační normy APA. Drobné nedostatky,</p>		

dle mého názoru, vyplývají z opomenutí, neboť autorka prokázala schopnost práce s literárními zdroji.

<p>Použité metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? ▪ Má práce logickou strukturu? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám ▪ Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	<p>18</p>
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Práce má logickou strukturu, cíle práce (hlavní i dílčí) autorka jasně stanovila. Teoretická část je zpracována pečlivě, vykazuje pouze drobné nedostatky. Empirická část byla prováděna pomocí kvantitativního dotazníkového šetření a skládala se ze dvou částí. První obsahovala otázky týkající se syndromu vyhoření a byla realizována s využitím validizovaného a reliabilního dotazníku MBI (Maslach Burnout Inventory). Druhá část dotazníku obsahovala otázky týkající se volnočasových sportovních aktivit sester. Dobrou úroveň této posuzované části snižuje nedostatečný popis výzkumného souboru.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstuje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>5</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Největší nedostatek předložené diplomové práce spočívá ve vyhodnocení a interpretaci získaných dat, a to konkrétně v těchto oblastech:</p>		

- autorka nevyhodnotila validizovaný dotazník MBI (první část dotazníku), taktéž tedy chybí komparace získaných dat

- dále, ve vyhodnocení otázek 1 -18 autorka nepracovala s údaji o věku, genderu, vzdělání, délkou praxe, apod. Tyto údaje se objevují od otázky 19, ale opět bez předchozích souvislostí, chybí propojení dat. Nevím, zda autorka preferovala množství grafů před vypovídající hodnotou, ale izolovaně se výše specifikované údaje objevují od otázky 20. Tento problém se prolíná celou prací. Z těchto důvodů je výpovědní hodnota výsledků dotazníkového šetření jen minimální, a to i ve smyslu přehlednosti, náležitého popisu a objasnění získaných dat

- v práci jsou popsána pouze čísla grafů, ale není uvedeno, k jaké otázce se vztahují, atd.

<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byly respektovány pravidla publikační etiky? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>10</p>
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Výzkumné šetření bylo anonymní a uvedená zdravotnická zařízení vyslovila souhlas s uskutečněním výzkumu (viz přílohy DP).</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>4</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Práce reflektuje aktuální problematiku, po opravě a doplnění empirické části by mohla být považována za společensky přínosnou.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? <p>(0-15 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální struktury textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké 	<p>10</p>

	akademické úrovni	
<p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení)</p> <p>Předložená diplomová práce je zpracována na dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu. V práci se však vyskytuje řada formálních pochybení.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: **Dobře**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Práce má logickou strukturu, cíle práce (hlavní i dílčí) autorka jasně stanovila. Teoretická část je až na drobné nedostatky zpracována pečlivě. Výzkum byl prováděn pomocí kvantitativního dotazníkového šetření, který se skládal ze dvou částí. První část obsahovala otázky týkající se syndromu vyhoření a byl realizován s využitím validizovaného a reliabilního dotazníku MBI (Maslach Burnout Inventory). Druhá část dotazníku obsahovala otázky týkající se volnočasových sportovních aktivit sester. Největší nedostatky předložené práce spočívají ve vyhodnocení a interpretaci získaných dat, a to konkrétně v těchto oblastech:

- autorka nevyhodnotila validizovaný dotazník MBI (první část dotazníku) se získanými daty
- dále, ve vyhodnocení otázek 1 -18 autorka nepracovala s údaji o věku, genderu, vzdělání, délkou praxe, apod. Tyto údaje se objevují od otázky 19, ale opět bez předchozích souvislostí, chybí propojení dat. Nevím, zda autorka preferovala množství grafů před vypovídající hodnotou, ale izolovaně se výše specifikované údaje objevují od otázky 20. Tento problém se prolíná celou prací. Z těchto důvodů je výpovědní hodnota výsledků dotazníkového šetření jen minimální, a to i ve smyslu přehlednosti, náležitého popisu a objasnění získaných dat
- v práci jsou uvedena pouze čísla grafů, ale není uvedeno, k jaké otázce se vztahují, apod.

Celkovou úroveň předložené práce také snižuje nedostatečný popis výzkumného souboru a formální nedostatky.

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

Práci doporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

- 1) Stručně popište výsledky z první části dotazníkového šetření (dotazník MBI), proč jste s nimi dále v DP nepracovala?
- 2) Jak se liší Vámi získaná data (dotazník MBI) od výsledků obdobného typu výzkumu realizovaného v zahraničí (EU)?
- 3) Jaká opatření, dle analýzy získaných dat a Vašeho názoru, by přispěla ke snížení rizika syndromu vyhoření?

V Praze dne 15. 1. 2015

Mgr. Alice Strnadová, MBA